

LỄ CHÀO MỪNG NGÀY KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ VIỆT NAM VÀ KỶ NIỆM 65 NĂM THÀNH LẬP BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ

Ngày 15/5/2024, tại Hà Nội, Bộ Khoa học và Công nghệ đã long trọng tổ chức Lễ chào mừng Ngày Khoa học và Công nghệ Việt Nam 18/5 và kỷ niệm 65 năm thành lập Bộ Khoa học và Công nghệ (1959- 2024). Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính, Phó Thủ tướng Trần Lưu Quang, Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ trưởng Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ trưởng Bộ Ngoại giao, Bộ trưởng Bộ Y tế, Chủ tịch Viện Hàn lâm KH&CN Việt Nam, Chủ tịch Hội Nhà báo Việt Nam, Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Chủ tịch Hội Nông dân Việt Nam; đại diện lãnh đạo các ban, ngành, cơ quan trung ương; tổ chức quốc tế; các doanh nghiệp, cơ sở nghiên cứu KH&CN, giáo dục và đào tạo, các nhà khoa học đã tham dự buổi lễ.

Bộ Khoa học và Công nghệ, tiền thân là Ủy ban Khoa học Nhà nước, được thành lập theo Sắc lệnh số 016-SL ngày 04/3/1959 của Chủ tịch Nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Ngày 18/6/2013, tại Kỳ họp thứ 5, Quốc hội khóa XIII, Luật KH&CN được thông qua, quy định ngày 18/5 hàng năm là ngày KH&CN Việt Nam.

Trong dòng chảy 65 năm, các thành tựu về khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo (KH&CN&ĐMST) đã để lại những dấu ấn lịch sử trong nhiều ngành, lĩnh vực trọng yếu của đất nước, trở thành nền tảng, động lực cho sự phát triển bền vững đất nước. Vai trò của KH&CN&ĐMST luôn được khẳng định trong các văn kiện Đại hội của Đảng như: Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI; Nghị quyết số 20-NQ/TW, Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI; Văn kiện Đại hội XII, XIII... khẳng định “KH&CN thực sự là

quốc sách hàng đầu”; “KH&CN&ĐMST là một trong các đột phá chiến lược quan trọng nhất tiến tới phát triển nhanh, bền vững”.

Phát biểu tại buổi lễ, Thủ tướng Phạm Minh Chính nêu rõ, Ngày KH&CN Việt Nam năm 2024 là dịp để chúng ta cùng nhìn lại chặng đường hình thành và phát triển của ngành KH&CN Việt Nam trong 65 năm, cùng tri ân sự nỗ lực cống hiến không mệt mỏi của các thế hệ nhà khoa học, cán bộ quản lý, đóng góp quan trọng, thiết thực cho sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc qua các thời kỳ.

Thủ tướng cho rằng, KH&CN&ĐMST chính là một yếu tố nền tảng của chuyển đổi số và chuyển đổi xanh - hai trong các yếu tố quan trọng nhất của quá trình chuyển đổi cơ cấu kinh tế trên phạm vi toàn cầu và đặc biệt quan trọng đối với nước ta hiện nay. KH&CN&ĐMST là con đường ngắn nhất để đạt được các mục tiêu. Phát triển KH&CN&ĐMST với vai trò nền tảng phát triển đất nước nhanh, bền vững là yêu cầu khách quan, lựa chọn khôn ngoan và cần có ưu tiên về nguồn lực. Vì vậy, Thủ tướng mong rằng, tinh thần say mê nghiên cứu, dẫn đầu vì KH&CN của các thế hệ đi trước tiếp tục được lan tỏa, phát huy mạnh mẽ, tạo động lực, truyền cảm hứng trong thế hệ trẻ, nhất là đội ngũ nhà khoa học hôm nay và tương lai. Người đứng đầu Chính phủ khẳng định: “Nếu các nguồn tài nguyên thiên nhiên là hữu hạn, trở nên ngày càng khan hiếm, thì KH&CN&ĐMST là nguồn tài nguyên vô tận, không gian phát triển vô hạn và có thể xuất phát từ những ý tưởng đơn giản nhất, những con người bình dị nhất, không phân biệt giới tính, màu da, trình độ, tuổi

tác, tầng lớp trong xã hội”.

Để góp phần thực hiện thành công Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, thúc đẩy phát triển nhanh và bền vững, trong thời gian tới, Thủ tướng chỉ rõ, cần phát huy hơn nữa vai trò của KH&CN&ĐMST trên tất cả các lĩnh vực, coi đây là một nhiệm vụ chính trị quan trọng của các cấp, các ngành, các địa phương, với phương châm "hạ tầng thông suốt, cơ chế thông thoáng, quản trị thông minh", trong đó tập trung vào 6 nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm sau:

Thứ nhất, các cấp ủy Đảng, chính quyền từ Trung ương đến địa phương tổ chức thực hiện có hiệu quả các Nghị quyết, Kết luận của Trung ương, Bộ Chính trị, nhất là Kết luận số 69-KL/TW của Bộ Chính trị, Nghị quyết số 20-NQ/TW Trung ương khóa XI về phát triển KH&CN phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng XHCN và hội nhập quốc tế, trước mắt tập trung vào 3 nội dung: Xây dựng cơ chế, chính sách phát triển bao trùm, toàn diện; đầu tư thích đáng về hạ tầng; nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, nhất là nhân lực khoa học xã hội và nhân văn.

Thứ hai, tăng cường thu hút, đa dạng hóa các nguồn lực cho KH&CN&ĐMST; phát triển mạnh nhân lực KH&CN, khuyến khích khu vực tư nhân, các doanh nghiệp, tăng cường các hình thức hợp tác công tư tham gia đào tạo nhân lực KH&CN. Tập trung phát triển mạnh thị trường KH&CN để góp phần tạo bứt phá về năng suất, chất lượng, hiệu quả, tăng sức cạnh tranh của nền kinh tế.

Thứ ba, các bộ, ngành, địa phương cần kiên trì, mạnh dạn đề xuất, triển khai các chính sách vượt trội cho KH&CN về thể chế, cơ sở vật chất, nhân lực, trong đó có các chính sách ưu đãi, trọng dụng, tôn vinh, khen thưởng cho người làm công tác KH&CN & ĐMST.

Thứ tư, các doanh nghiệp cần coi hoạt động nghiên cứu, phát triển, ứng dụng KH&CN&ĐMST là một trong các yếu tố quan trọng nâng cao năng lực năng suất, chất lượng, sức cạnh tranh và sự phát triển của doanh nghiệp, nhất là các lĩnh vực chuyển đổi số, chuyển đổi xanh, ứng phó biến đổi khí hậu, cạn kiệt tài nguyên, già hóa dân số, chăm sóc và bảo vệ sức khỏe người dân...

Thứ năm, có chính sách phù hợp tăng cường thu hút các nhà khoa học Việt Nam, quốc tế có uy tín đang làm việc ở các nước có thể đóng góp phù hợp vào sự phát triển khoa học trong nước thông qua các cơ chế hợp tác đa dạng (như: Tham gia giảng dạy, nghiên cứu, nhận hướng dẫn nghiên cứu sinh Việt Nam...) để đào tạo đội ngũ nghiên cứu trong nước tiếp cận với KH&CN tiên tiến, hội nhập thế giới.

Thứ sáu, các nhà khoa học cần đặt lợi ích quốc gia, dân tộc lên trên hết, dám dấn thân, dám chấp nhận rủi ro. Lịch sử đã ghi nhận nhiều tấm gương cống hiến của các nhà khoa học đối với vận mệnh quốc gia.

Trong khuôn khổ sự kiện còn có: (1) Triển lãm Con đường 65 năm đổi mới; Triển lãm Sách khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo; 10 năm Giải thưởng Tạ Quang Bửu; Gian trưng bày thành tựu KH&CN&ĐMST; (2) Lễ trao Giải thưởng Tạ Quang Bửu 2024; (3) Lễ trao Giải thưởng Báo chí về Khoa học và Công nghệ năm 2023; (4) Hội nghị các nhà khoa học trẻ và (5) Lễ trao giải Cuộc thi sáng kiến khoa học năm 2024.

Cùng ngày, Thủ tướng Phạm Minh Chính và các đại biểu đã tham quan triển lãm giới thiệu những thành tựu KH&CN tiêu biểu trong 65 năm và khu vực trưng bày một số kết quả nghiên cứu, sản phẩm nổi bật trong lĩnh vực KH&CN.

H.N.M